

4301.
Tyrvää.

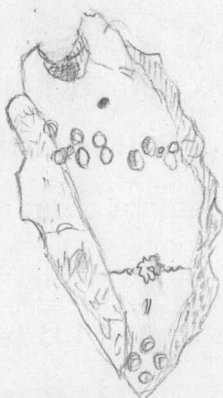
102 mainitusta luukammasta. Näiden kappa-
leitten löytäminen oli sangen ilahuttavaa,
sillä niiden avulla saa nyt täyden kä-
sityksen kamman alkuperäisestä muodosta.
(ktso kuvaa n:ossa 102), joka muuten tois-
taiseksi on ainoa laatuaan Suomesta.

4302.
Lapua,
(Hatunluoma).

Salomon Wilskmanin lähetys, lunastettiin
31 p. lokak. 1903 valtion kokoelmiin 45
markasta.

Kivikaudelta.

1. Saviastiankappale, vaaleankeltaiseksi poltet-
tu; toisessa päässä näkyy laittaa särkyneestä
kuoppakoristeesta ja ulkopinnasta kaksi ri-
viä pieniä painanteita.

2. Tasataltta melkein eheä, mutta vaillinaisesti
hiottu; kummassakin lappiossa viistoon käy-
viä uria, jotka ovat syntyneet kiven rapa-
utumisesta. $61\frac{1}{4}$ mm ptk, 36 lev, 11 pks.

4302.

Lapua

(Hatunluoma).

3. Pieni tasataltta, mustaa tiivistä kiveä, eheä; ylipää terävä päinvastaiseen suuntaan kuin terä ja sieltä myös paksuin. $46\frac{1}{4}$ ptk, 22 lev, 12 pks.
4. Pieni ohkainen tasataltta melk. kauttaaltaan hiottu; toisessa lappiossa kaksi toisistaan selvää eriävää pintaa. 35 mm ptk, $23\frac{1}{2}$ lev, 5 pks.
5. Pieni tasataltta vaillinaisesti hiottu; painanteet kyljissä lienevät huonoa työtä. 39 mm ptk, 30 lev, 7 pks.
6. Tasataltta tahi kirves, jonka terä on kokonaan katkennut pois. Vartaloakin hiottu; poikkileikkaus soikeanlainen; ylipää viisto; 68 mm ptk, $46\frac{1}{2}$ lev, $23\frac{1}{2}$ pks.
7. Taltan varsikatkelma, vaaleanharmaata kiveä, jossa näkyy mustia kiteitä, poikkileikkaus epäsäännöllisesti neliskulmainen; $62\frac{1}{2}$ mm ptk, 40 lev, 24 pks.
8. Piikkipäinen hiottu ase; hiominen varsi-puolelta vaillinaista ; 81 mm ptk, 22 lev, 8 pks.
9. Nuolenterä liuskekivestä, olkapäillä ja lyhyellä ruodolla varustettu. 39 mm ptk, 13 lev, $5\frac{1}{4}$ pks.
10. 15 kappaletta isompia ja pienempiä osia ja

4302.
Lapua
(Hatunluoma).

siruja hiottuista kiviaseista sekä yksi arvattavasti luontainen harmaankarvainen kivi, joka kyllä on hyvin eheäteräisen tuuran näköinen, mutta joka selvästi ei koskaan ole ollut hiottu.

11. Pitkulainen sierakivi tätä muotoa: 118 mm ptk, 27 lev, 16 pks. Kyljet hiomisesta mykeväpintaisia.

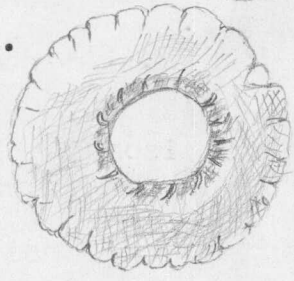
12. Sieran palanen, hiottu ainoast. toiselta puolelta. 58 x 45 mm.

13. Pieni pintalohelma kourupintaisesta sierasta, poikkipäin viistoon raitaista kiveä. 48½ mm ptk, 25 lev, 4 1/3 pks. Ruskeaa väriä.

14. Reikäpäinen siera harmaata (liuske?)kiveä, luultavasti viimeiseksi käytetty metalliaseiden hiomiseen. 50 mm ptk, 28 lev, 8 pks. Loppuun kulunut.

(valok. 6449).
(-"- 2167).

N^ot 1-15 löytänyt Lapuan pitäjältä Poutun talon torppari Kustaa Vuorenmaa samasta pellosta Hatunluoman varrella, josta ennenkin monta kertaa kivikautisia esineitä on saapunut museoon.

15. Meripihkarengas, pykälöity sekä ulko- että sisäreunassa. 37 x 34 mm ristiinsä laaja, 6 1/3 pks. Poikkileikkaus . Löytynyt kaivaessa syvältä.

4302.

Lapua

(Hatunluoma).

16. Tasataltta harmaanruskeaa kiveä; poikkileikkaus pitkä suorakaide, teränlasku loiva, varsipäässä näkyy selvä iso iskupinta, teränsuun toinen puoli murtunut. 133 mm ptk, 51 lev, 16½ pks. "Löydetty Lapuan pitäjän Tiistenjoen kylän Topparin talon maalta Roomionvuorella löytyvästä n.s. jätinhaurasta olevan kiviriutan sisästä". Löytäjä Kyösti Toppari.
17. Tasataltta, mustanharmahtavaa kiveä, ainoastaan teräpuoli täysin hiottu; teränlasku- ja muu lappiopinta pyöristyvät tasaisesti toisiinsa. Kantapäästä myös vähän hiottu. 108 mm ptk, 46½ lev, 14½ psk. Salomon Wilskman löytänyt Lapuan pitäjän Tiistenjoen kylästä Topparin pellosta.
18. Tasataltta harmaankarvaista kiveä; teränlasku ja muu lappiopinta pyöristyvät tasaisesti toisiinsa; kyljet hiomattomat, rosoiset ja hiukan rusahtavat. 112 mm ptk, 49 lev, 35 pks. - "Lapuan pitäjästä Haapakosken kylästä talokas Laurila Juha Välimäki pellosta löytty".
19. Tuura harmaata kivilajia, joka on täynnä pieniä mustia rakeita eli kiteitä; toinen puoli ruskea (raudanruosteesta?) ja myös verrattain tasaisempi kuin toinen, jossa huomaa harjan. Viimeksi mainitulla puolella on myös jonkunlaisia naarmuja eli matalia juovia. 186 mm ptk, 67 lev, 46 pks. "Lapuan pitäjästä Haapakosken kylästä talokas Juha

4302.

Laurila Välimäki pellosta löytty".

Lapua.

Ilmajoki.

20. Tasataltta tummaa tiivistä kiveä; teränlaskun puolelta tasainen, mutta vaillinaisesti hiottu, toinen puoli aivan mykevä ja kauttaaltaan hiottu, teränlasku jyrkkä mutta pyöreä, toisessa kyljessä hiottu kolo. 99 mm ptk, 38 lev, 19 pks. "Ilmajoen pitäjältä kelloseppä Hirvisalo Perkiö maasta löyt. pellosta Peuralan kylä".

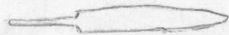
21. Vuolukiven kappale, johon porattu kaksi reikää. 49 mm x 38 x 27 mm. "Ilmajoen pitäjältä, talokas Sameli Kaukola pellosta löytänyt".

Varhemmalta rautakaudelta.

Vähäkyrö.

22. Iso veitsenterä, josta tutkain on katkennut pois ja jossa ruoto terään nähden on hiukan taaksepäin eli hamaran puoleen vääntetyssä asemassa; miekan muoto scramasaksi. 265½ mm ptk, lehden lev. 27½ mm. "Vähäkyrön pitäjältä Perkkiön kylästä talokas Juho Ojanperä Kirstintönkästä löytty mäkiä kaivaessa".

Uudelta ajalta.

Lapua.

23. Viikatteen lappa eli siera hietakivestä, ohkainen, varsi olkapäällä eroitettu varsinaisesta lappa eli "terä"puolesta, joka keskeltä on katkennut. 122 mm ptk; Löydetty Lapuan Tiistenjoen (kylän) Topparin- (talon)mäestä. Löytäjä K. Toppari. - Museon amanuenssi maist. J. Rinteen kertomuksen mukaan on täl-

4302.
Lapua.

laisia viikatteen lappoja käytetty Länsi-Suomessakin Turun ympäristössä olevissa pitäjissä vielä hänen lapsuudessaan kun niitettiin lyhytvartisilla viikatteilla (joilla lyödään kahta puolta). Nyt niitetään siellä vain koneella, mutta silloin kun viikatetta tarvitaan käytetään pitkävartisia (joilla lyödään ainoastaan yhdeltä puolen); niitä teroitettaessa ei sovi hyvin käyttää tällaista lappaa, jolla vuorottain siveltiin toista ja toista puolta terää. Lyhytvartisten viikatteiden terä näet laskettiin eli taottiin yhtä kalteviksi kummaltakin puolen, siis poikkileikkauksessa näin: ; niihin sopi tällaiset sierat hyvin. Pitkävartisten terät taas ovat toiselta (ala) puolelta tasaiset ja ainoastaan yläpuolelta kallitut eli kuurnalle taotut, siis näin: niitä senvuoksi ei sopinut tällaisilla sieroilla teroittaa.

Kurikka.

24. Pieni luuleili (nuuskarasia), reikä kummasakin päässä ja yksi (korjausta varten) eräässä kulmassa; pinnat koristeltuja m.m. kahdella ristillä, yksi kummallakin puolen isompaa reikää ja sitä paitsi isompi risti kummassakin päädyssä. "Tämä luuleili on talletettu 5 (viidessä) polvessa, antanut Matti Luoma, Kampin kylä Kurikassa". Pituus 46 mm.

